

Asia: VN/9806/2021

Taiteen edistämiskeskusta koskeva arviointi

1. Taiteen edistämiskeskuksen perustehtävää, tulevaisuuden visioita ja strategista asemointia tulee terävöittää

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Taiken perustehtävän, vision ja strategisen aseman terävöittäminen on perusteltua. Taiken ydintehtävänä on taiteen ja kulttuurin edistäminen ja tukeminen valtion sille ohjaamalla resursseilla. Taiken mahdollisen uudistamisen tulee perustua lähtökohtaisesti taidekentän tarpeisiin koskien Taiken ydintehtävää taiteen ja kulttuurin edistäjänä ja tukijana.

2. Taiteen edistämiskeskuksen ohjauksen ja strategisen johtamisen tueksi tulee perustaa erillinen hallitus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Raportti ei anna riittävää kuvaa todellisesta hallitustyöskentelystä, jotta asiasta voisi muodostaa valistunutta kantaa. Taiken organisaation byrokratian lisäys ei kuitenkaan ole kannatettavaa, emmekä kannata kahta erillistä toimielintä, eli taideneuvostoa ja hallitusta. Hallitusta ei myöskään tulisi muodostaa poliittisin perustein, vaan siinä olisi otettava huomioon sekä vahva taiteen tuntemus että alueellinen edustus. Taiken voimavarat tulisi tässä taiteen ja kulttuurin kriisitilanteessa joka tapauksessa vahvasti suunnata kentän toiminnan tukemiselle.

3. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Taiteen edistämiskeskuksen välistä tulosohjausta tulee terävöittää

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Taiken viestintää tulisi myös terävöittää kentän suuntaan, jotta taiteen rahoitusmekanismin toiminta on mahdollisimman läpinäkyvää.

4. Taiteen edistämiskeskuksen itsenäistä asemaa tulee vahvistaa ministeriön tavoiteohjelmissa määritellyn delegointiperiaatteen mukaisesti

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

5. Taiteen toimikuntalaitos tulee uudistaa perusteellisesti

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Muutosehdotus: sen sijasta, että lähdettäisiin uudistamaan nykytiedoilla taiteen toimikuntalaitosta tai aloittamaan pooli-mallia, nyt tulisi perustaa selvitystyöryhmä, jonka työnä olisi perusteellisesti selvittää paras mahdollinen arvioinnin elin. Onko se toimikuntalaitos uudistettuna, onko se tämä asiantuntijapooli, onko se jotain muuta? Raportti ei anna vastauksia näihin kysymyksiin. Pooli-mallin toimivuutta ei ole etukäteen selvitetty ja raportissa esiteltynä se herättää jo paljon kysymyksiä: kuka miten kuinka jne. Esim. Miten asiantuntijapooli voisi taata nykyisen kaltaisen taiteenaloja koskevan laajan ja alueellisesti edustavan päätösmallin? Missään nimessä taiteen asiantuntemus ei saa liudentua eikä arvioinnin valta keskittyä liikaa. Tähän mennessä toimikuntamalli on kuitenkin ollut taiteen asiantuntemukseen perustuva ja tiedossa olevien arvioijien myötä läpinäkyvämpi malli, kuin vaikka virkamiespäättösjärjestelmä.

Jos taiteen arviointia halutaan uudistaa, tulee se tehdä kunnollisen selvitystyön tuloksena.

6. Taiteen edistämisen alueellista toimintaa tulee vahvistaa ja toiminnot tulee organisoida uudelleen

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Alueellisesti vahvempi Taike on kannatettava ajatus, mutta lisäksi uudistus Taiken hallintoa ja voisiko se samalla resursseja pois Taiken ydintehtävältä? Toimintojen uudelleen organisoinnissa on joka tapauksessa varmistettava, että pysyvä alueellinen toimipisteverkosto tukee taiteen saatavuutta ja saavutettavuutta valtakunnallisesti, ja perustuu taidekentän tarpeille sekä alueellisten asiantuntijoiden ja toimijoiden näkemyksille.

7. Taiteen rahoitusmalli tulee uudistaa. Uudistuksen tueksi tulisi laatia kokonaisvaltainen selvitys taiteen rahoituksen tilasta ja tulevaisuudesta.

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Kyllä, mutta toimintojen järjestys on muutettava. Ensin on perustettava selvitystyöryhmä, joka selvittää sekä kohdassa 5. kuvatun parhaan mahdollisen mallin taiteen arvioinnille (toimikunta, pooli, vai mikä), että taiteen rahoituksen nykytilan ja tulevaisuuden haasteet ja ratkaisumallit. Ja selvitystyöryhmän työn perusteella on sitten tehtävä johtopäätös siitä, onko rahoitusmalli uudistettava kokonaan.

8. Taiteen edistämiskeskuksen toiminnan kansainvälisyyttä tulee vahvistaa

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

On kannatettavaa, että Taiken jakamia taiteilijoiden kansainvälisen liikkuvuuden tukia vahvistetaan. Taiteilijat ja taiteen yhteisöt tarvitsevat nykyistä enemmän tukea kansainväliseen liikkuvuuteen. Mutta kysymyksessä ei selkeästi määritellä, että millä tavalla Taiken kansainvälistä toimintaa halutaan vahvistaa. Taiteen kansainvälistämisen vastuu- ja tehtävänjaon täytyy kuitenkin olla selkeää: Taike jakaa tukea taiteilijoiden kansainväliseen liikkuvuuteen. Muuhun taiteen kansainvälistämiseen meiltä löytyy vahva verkosto valtion rahoittamia taiteen tiedotus- ja vientikeskuksia (kuten Sirkuksen tiedotuskeskus, eri taiteenaloilla omansa). Taiteen tiedotuskeskusten tehtävänä on omien taiteenalojensa vahvimpina asiantuntijaorganisaatioina edistää taiteenalojensa kansainvälistymistä. Tiedotuskeskuksilla on erityisasiantuntijuutta oman alansa kansainvälisistä verkostoista, kumppaneista ja mahdollisuuksista, sekä notkeutta toteuttaa erilaisia taiteenalojen kehittämishankkeita yhteistyössä kansainvälisten toimijoiden kanssa. Tiedotuskeskusten lisäksi meillä on kattava verkosto Suomen tiede- ja kulttuuri-instituutteja maailmalla, jotka tekevät vahvaa ja säännöllistä yhteistyötä tiedotuskeskusten kanssa taiteen kansainvälistämisessä.

Taiken nykyistä tiiviimpi yhteistyö taiteen tiedotuskeskusten ja instituuttien kanssa olisi kannatettavaa.

Taiteen edistämiskeskuksen uudistamisen vaihtoehdot

Raportissa on esitetty uudistamisen vaihtoehtoiksi kolme kehittämismallia (s. 149-152).

Mikä esitetyistä kehittämismalleista olisi mielestänne sopivin.

Alueellisesti verkostoitunut taiteen ekosysteemien tukija

Perustele valintasi

Valitsin kolmannen sen laajimman vaikuttavuuden vuoksi. Mutta yhdistelmänä toinen ja kolmas vaihtoehto olisi kiinnostavin: keskitetty ja ketterä taiteen palveluvirasto, joka on myös vahvasti alueellisesti verkostoitunut toimija.

Vaulo-Grönqvist Lotta

Sirkuksen tiedotuskeskus ry - Toiminnanjohtaja Lotta Vaulo